

Μήνας Φεβρουάριος

4 Φεβρουαρίου 2018.

Εἰς τήν Κυριακὴν τοῦ Ἀσώτου.

Λουκᾶ 15, 11 – 32.

« ...ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς » (Λουκᾶ 15, 11).

Μεγάλη ἀμηχανία αἰσθάνεται κάποιος, ὅταν πρέπει νά ἀγγίξει τή σημερινή παραβολή τοῦ Ἀσώτου καί νά κάνει μία προσπάθεια νά τήν ἀναπτύξει, ἔστω καί ἀκροθιγῶς. Εἶναι ἀπό τά σημαντικώτερα κείμενα τῆς Ἀγίας Γραφῆς, γι' αὐτό καί ἡ πενία μας μπροστά σ' ἕναν τέτοιο θησαυρό γίνεται ἀκόμη πιό φανερή.

Τρία εἶναι τά μεγάλα μηνύματα καί νοήματα αὐτῆς τῆς τόσο ὀμορφῆς ἱστορίας, πού εἶπε σήμερα ὁ Χριστός. Τό πρῶτο εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Πατέρα, τό δεύτερο εἶναι ἡ μετάνοια τοῦ Ἀσώτου καί τό τρίτο εἶναι ἡ σκληρότητα τοῦ μεγάλου ἀδελφοῦ.

Ἡ ἀγάπη τοῦ Πατέρα ἐκφράζεται τόσο ζωντανά σ' αὐτή τήν παραβολή, πού θά μπορούσε, ἀντί γιά παραβολή τοῦ Ἀσώτου, νά ὀνομαστεῖ παραβολή τῆς

πατρικῆς ἀγάπης. Ὁ πατέρας ἀγαπάει τόσο πολύ τό παιδί του, ὥστε χαρίζει ἀβίαστα τό κομμάτι τῆς παρουσίας πού νομίζει ὁ μικρός υἱός ὅτι τοῦ ἀνήκει. Ὁ πατέρας ἀγαπάει τόσο πολύ τό παιδί του, ὥστε σέβεται ἀπόλυτα τήν ἐλευθερία του. Σέβεται ἀκόμη καί τό λάθος τοῦ παιδιοῦ του. Ὁ πατέρας ἀγαπάει τόσο πολύ, ὥστε δέν κουράζεται νά περιμένει. Περιμένει καί ἐλπίζει στήν ἐπιστροφή καί στή μετάνοια. Ὁ πατέρας ἀγαπάει τόσο πολύ, ὥστε, ὅταν γίνεται αὐτή ἡ ἐπιστροφή, δέ διστάζει πρῶτος νά τρέξει κοντά στό μετανιωμένο παιδί του. Ἀγαπάει τόσο πολύ, ὥστε δέ διστάζει οὔτε γιά μία στιγμή νά συγχωρέσει τό παιδί του. Αὐτός ὁ πατέρας εἶναι ὁ Πατέρας ὅλων μας. Εἶναι ὁ Θεός Πατέρας. Ὁ Θεός Πατέρας βγαίνει κάθε φορά στό μπαλκόνι τοῦ σπιτιοῦ Του, πού εἶναι ἡ Ὠραία Πύλη, καί μᾶς περιμένει νά ἐπιστρέψουμε κοντά Του. Μᾶς καλεῖ «μετά φόβου, πίστεως καί ἀγάπης» ὄχι μόνο νά ἐπιστρέψουμε, ὄχι μόνο νά μᾶς ἀγκαλιάσει, ἀλλά μᾶς καλεῖ καί μᾶς περιμένει νά ἐνωθοῦμε μαζί Του. Μᾶς περιμένει νά ἐνωθοῦμε μαζί Του καί νά μείνουμε ἔτσι ἐνωμένοι γιά πάντα στό μεγάλο Δεῖπνο τῆς Βασιλείας Του,

στό μεγάλο πανηγύρι του Παραδείσου, σ' αυτή τήν ἀτελείωτη χαρά τῆς ἀγάπης Του, πού ἔχει ἀρχή καί δέν ἔχει τέλος. Σ' αὐτό τό γλέντι, πού τό ἔχει ἐτοιμάσει γιά μᾶς μέ φροντίδα, προκειμένου νά νιώσουμε καί πάλι παιδιά Του, «...ἵνα τήν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν» (Γαλ. 4, 5).

Δεύτερον, ἡ μετάνοια τοῦ Ἀσώτου. Ἡ μετάνοια τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ παιδιοῦ ἔχει ὅλα τά στοιχεῖα τῆς ἀληθινῆς μετανοίας. Σ' αὐτή τήν ποιότητα τῆς μετανοίας καλούμαστε ὅλοι ἐμεῖς οἱ ἄσωτοι κάθε ἐποχῆς νά φτάσουμε. Τά γνωρίσματα τῆς πραγματικῆς μετανοίας, σύμφωνα μέ τό παράδειγμα τοῦ Ἀσώτου, εἶναι τά ἑξῆς: κατ' ἀρχήν ἡ μετάνοια εἶναι ἀποτέλεσμα βαθύτατου πόνου καί πείνας. Ὅταν πόνεσε καί πείνασε ὁ Ἄσωτος, τότε μετάνιωσε καί ἐπέστρεψε. Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ἐξωτερικά οὔτε πονάει οὔτε πεινάει. Ἐσωτερικά ὅμως ὑποφέρει, πονάει ἀπό τά λάθη του, πεινάει γιά ἀγάπη, γιά χαρά, γιά εὐλικρίνεια. Νιώθει ὡς ναυαγός τοῦ Παραδείσου καί νοσταλγεῖ τή χαμένη πατρίδα, πού ποτέ δέ γνώρισε, γιατί εἶναι σά μετανάστης πολλῶν γενεῶν σέ ξένο τόπο. Ἐπειτα ἡ μετάνοια εἶναι ἀποτέλεσμα

αὐτογνωσίας καί ἐνδοσκοπήσεως. «Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἔλθὼν», μᾶς λέγει ὁ Χριστός. Γιά νά γυρίσει κάποιος στό Θεό, πρέπει νά γυρίσει στόν ἑαυτό του πρῶτα. Δέν μπορούμε νά ἔχουμε πραγματική μετάνοια, ἂν δέν ξέρουμε ποιό εἶμαστε, ποιά εἶναι τά προτερήματα μάς καί ποιά τά ἐλαττώματα μάς, ποιά εἶναι τά χαρίσματα μάς καί ποῦ ὑστεροῦμε. Δέν εἶναι δυνατόν νά γυρίσουμε στόν Πατέρα, ἂν δέν ἔχουμε ἐπίγνωση πόση περιουσία τοῦ φάγαμε καί πόσο ἄσκοπα τήν ξοδέψαμε. Στή συνέχεια ἡ μετάνοια ἔχει ταπείνωση. Ἄν νομίζουμε ὅτι μπορούμε νά ἐπιστρέψουμε φορτωμένοι μέ τόν ἐγωισμό μάς, τότε ποτέ δέν θά βροῦμε τό δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς. Χρειάζεται ταπείνωση νά ὁμολογήσουμε τά λάθη μάς μπροστά στόν Πατέρα μάς καί νά ζητήσουμε ἀπό Ἐκεῖνον νά τά ξεχάσει. Ἐπειτα ἡ μετάνοια χρειάζεται δύναμη. Εἶναι μακρὺς καί δύσκολος ὁ δρόμος τῆς ἐπιστροφῆς. Θέλει πολύ μεγάλη δύναμη νά ξαναπερπατήσεις ἓνα δρόμο ἀντίστροφα. Θέλει δύναμη νά πολεμήσεις τίς ἀναμνήσεις πού σοῦ φέρνει αὐτός ὁ δρόμος. Θέλει δύναμη νά ξεπερνᾷς τίς θλιβερές ἐμπειρίες πού, ὅταν τίς πρωτοβίωσες, νόμι-

ζες ὅτι θά σοῦ φέρουν τή χαρά καί τήν εὐτυχία, ἀλλά σοῦ ἔφεραν τόν πόνο καί τήν πείνα. Αὐτή τή δύναμη ἢ μετάνοια θά τή βρεῖ μόνον ἂν στηρίζεται στήν πίστη. Ἡ πίστη ὅτι ὁ Θεός σέ περιμένει καί εἶναι ἕτοιμος νά σοῦ διαγράψει κάθε λάθος θά σοῦ δώσει τή δύναμη τῆς ἐπιστροφῆς. Τέλος πρέπει νά ποῦμε ὅτι τό πιό σημαντικό στοιχεῖο τῆς μετανοίας εἶναι ἡ ἐμμονή. Δέν εἶναι ἀρκετό νά ἐπιστρέψουμε στόν Πατέρα. Ἀξία ἔχει νά ἐπιστρέψουμε καί νά μείνουμε κοντά Του. Διότι, ἂν εἶναι νά ἐπιστρέψουμε καί νά ξαναφύγουμε, τότε καλύτερα νά μὴν ἐπιστρέψαμε ποτέ. Σ' αὐτό τό σημεῖο συνίσταται ἡ πραγματική μετάνοια. Ἡ ἐπιστροφή μας νά μὴν εἶναι κάτι εὐκαιριακό καί ἀνώριμο. Ἀξία ἔχει ἡ ἐπιστροφή μας νά ἔχει τό στοιχεῖο τῆς μονιμότητας, γιά νά εἶναι πραγματική ἐπιστροφή.

Τό τρίτο στοιχεῖο τῆς παραβολῆς εἶναι ἡ σκληροκαρδία τοῦ μεγάλου ἀδελφοῦ. Αὐτό τό πρόσωπο στάθηκε πάντοτε τό καλό παιδί γιά τόν πατέρα του, ἀλλά δέν ἔγινε ποτέ καλός ἄνθρωπος. Ὁ μέγας ἀδελφός εἶναι ὅλοι αὐτοί οἱ ἐνάρετοι καί ἐγκρατεῖς, οἱ εὐσεβεῖς καί προσεκτικοί, ὅλοι αὐτοί πού ἔχουν

ἀναλάβει νά σώσουν τήν Ὁρθοδοξία καί τήν Ἐκκλησία ἀπό τούς αἰρετικούς καί ἀπό τούς ἀνήθικους, ἀλλά ξέχασαν νά ἀγαποῦν. Ὁ μέγας ἀδελφός εἶναι ὅλοι ἐκεῖνοι πού διαφυλάσσουν μέ προσοχή ὅλες τίς τυπικές ὁδηγίες τῆς πίστεως, ἐκτός ἀπό τήν πιό σπουδαία, πού εἶναι ἡ ἀγάπη. Ὁ μέγας ἀδελφός εἶναι ὅλοι αὐτοί πού θεωροῦν τήν Ἐκκλησία κτῆμα τους καί κλείνουν τίς πόρτες της σέ καθέναν πού τόν θεωροῦν ἀνήθικο, αἰρετικό καί ξένο. Ὁ μέγας ἀδελφός εἶναι ὅλοι αὐτοί πού προσεύχονται νυχθημερόν γιά τή σωτηρία τους, ἀλλά ἀρνοῦνται νά βοηθήσουν στή σωτηρία τῶν ἀδελφῶν τους. Ὁ μέγας ἀδελφός εἶναι ὅλοι αὐτοί πού πάντοτε νομίζουν ὅτι ὑπακούουν στόν πατέρα τους τυφλά, ἀλλά ποτέ δέν ἀγάπησαν τόν πατέρα τους πραγματικά καί ποτέ δέν ἔκαναν τόν κόπο νά μάθουν τό ἀληθινό Του πρόσωπο καί τό ἀληθινό Του θέλημα.

Αὐτή τήν περισπούδαστη Κυριακή ἄς στοχαστοῦμε πάνω στά τρία πρόσωπα πού πρωταγωνιστοῦν στή διήγηση τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Πατέρας μᾶς δίνει ἐλπίδα καί κίνητρο ἐπιστροφῆς. Ὁ μικρός

υιός, ὁ ἄσωτος, μᾶς δίνει τόν τρόπο τῆς ἀληθινῆς μετανοίας. Ὁ μέγας καί πρωτότοκος υἱός μᾶς βοηθάει νά κατανοήσουμε τόν κίνδυνο πού διατρέχουμε ὅλοι μας, ἂν δέν οἰκοδομήσουμε μία ἀληθινή καί οὐσιαστική σχέση μέ τό Θεό. Νά δεχθοῦμε τό Θεό ὅπως εἶναι καί ὄχι ὅπως Τόν θέλουμε. Νά ἀγαπήσουμε ἀληθινά ὅλους αὐτούς πού ἀγαπάει ὁ Θεός, ὅσο δύσκολο καί ἂν φαίνεται. Νά θυμόμαστε πώς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιά τούς καιροσκόπους, τούς ὑποκριτές καί τούς ψεῦτες εἶναι ἀπεχθής καί προκαλεῖ πόνο. Γιά τούς ἄσώτους, ὅμως, εἶναι ἐπιθυμητή καί προκαλεῖ πληρότητα καί χαρά. Ὡς ἄσωτοι, λοιπόν, νά ἀφηνόμαστε στήν ἀγκαλιά Του, γιά νά Τόν ἀπολαμβάνουμε καί τώρα καί πάντοτε. Ἀμήν.